

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU

AB LIETUVOS PAŠTUI TEIKIANT PASLAUGAS

TYRIMO

2026 m. kovo 30 d. Nr. (26)SN-10)SP-25

Vilnius

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2026 m. sausio 14 d. gautas pareiškėjo (duomenys neskelbtini) (toliau – Pareiškėjas), atstovaujamo (duomenys neskelbtini) skundas, kuriame nurodoma, kad AB Lietuvos paštas jau trečią mėnesį nepristato Pareiškėjui, gyvenančiam adresu (duomenys neskelbtini), laiškų ir laikraščių. Pareiškėjo atstovei susisiekus su AB Lietuvos pašto darbuotojais, jai buvo paaiškinta, kad „nėra kelio“, todėl laiškai ir laikraščiai nepristatomi. Pareiškėjo atstovei paklausus, kaip Pareiškėjui, turinčiam negalią, gauti laiškus ir laikraščius, atsakyta, kad jis turėtų važiuoti į Trakus ar Vilnių ir atsiimti jam skirtus laiškus ir laikraščius pašto skyriuje.

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 2026 m. sausio 22 d. raštu Nr. (26)SN-10)S-38 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į AB Lietuvos pašta, prašydama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo rašto gavimo dienos pateikti savo poziciją dėl skunde nurodytos situacijos, taip pat 2026 m. vasario 12 d. raštu Nr. (26)SN-10)S-82 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į Trakų rajono savivaldybės administraciją ir Onušio seniūnę, prašydama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo rašto gavimo dienos pateikti savo poziciją dėl skunde nurodytos situacijos.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

Tarnyboje 2026 m. vasario 10 d. gauti AB Lietuvos pašto (toliau – ir Bendrovė) paaiškinimai. Paaiškinimuose Bendrovė nurodo, kad Pareiškėjo atstovės kreipimaisi dėl siuntų bei spaudos

pristatymo kokybės Pareiškėjui gyvenamu adresu Bendrovėje gauti 2025 m. lapkričio 12 d. ir 2025 m. gruodžio 23 d. Išnagrinėjus situaciją nustatyta, kad kelias iki Pareiškėjo gyvenamosios vietos yra labai blogos būklės ir praktiškai nepravažiuojamas. Pažymėtina, kad „Google maps“ sistemoje kelias iki Pareiškėjo adreso iš viso neegzistuoja. Esant nepalankioms oro sąlygoms (palijus ar pasnigus), lengvasis transportas iki adreso nepravažiuoja, o sunkiasvorės technikos Bendrovė neturi, todėl privažiuoti nėra galimybės. Atsižvelgiant į tai, jog laiškininkas, vairuojantis automobilį, siuntas, spaudą pristato ne tik minėtam gavėjui, o palikti automobilį prie įvažiavimo kelio su siuntomis nėra saugu, kai pristatymo metu nepavyksta privažiuoti iki gavėjo namų, korespondencija perduodama įteikimui Trakų pašte. Pareiškėjui buvo pasiūlyti šie sprendimo būdai: įrengti gaunamųjų laiškų dėžutę prie pagrindinio kelio, ties sodybos įvažiavimu. Tai sudarytų galimybę Pareiškėjui patogiau gauti korespondenciją bei pranešimus apie gautas siuntas. Taip pat, esant galimybei, informuoti siuntėjus, kad ant siuntų būtų nurodytas gavėjo kontaktinis telefono numeris – tai leistų operatyviau informuoti apie gautas siuntas; suteikti įgaliojimą kitam asmeniui, kuris galėtų Pareiškėjo vardu atsiimti siuntas ar spaudą Trakų pašte ir perduoti jas gavėjui.

Minėta situacija ir kliūtys patekti Pareiškėjo adresu buvo aptartos su Onušio seniūnijos seniūnu (toliau – ir Seniūnija). Bendrovė buvo informuota, kad nepravažiuojamas kelias, einantis nuo pagrindinio žvyruoto kelio, eina per privačius sklypus ir Seniūnija už jų priežiūrą neatsako, tačiau buvo paminėta, kad norėdami padėti Pareiškėjui, dalį kelio link minėto adreso kartas nuo karto pravalo.

Bendrovė taip pat kreipėsi į Trakų rajono savivaldybės administraciją (toliau – ir Savivaldybė), jos atstovai pažymėjo, kad nusitiesti kelią prie privačių namų turi patys gyventojai, o pareiga nusivalyti privatų kelią yra būtent savininko pareiga, tačiau savivaldybės administracijos atstovai pažadėjo duoti leidimą pastatyti gaunamųjų laiškų dėžutę prie pagrindinio žvyruoto kelio.

Bendrovė taip pat pažymėjo, kad 2025 m. lapkričio, gruodžio ir 2026 m. sausio mėnesiais Pareiškėjui iš keturių jo vardu ir adresu gautų siuntų buvo pristatytos trys siuntos (viena paprasta siunta ir dvi registruotos siuntos), o viena registruotoji korespondencijos siunta buvo įteikta pašte. Taip pat minėtu laikotarpiu buvo pristatomi prenumeruojami leidiniai – „Trakų žemė“ ir „Vakaro žinios“ (leidžiami penktadieniais). Papildomai pažymėtina, kad siuntos ir spauda Pareiškėjo adresu pristatomos visais atvejais, kai kelias yra bent minimaliai pravažiuojamas.

Trakų rajono savivaldybės administracija kartu su Onušio seniūne 2026 m. kovo 4 d. pateikė savo paaiškinimus, kuriuose nurodė, kad minėtas kelias, vedantis nuo Savivaldybės vietinės reikšmės

kelio Nr. (duomenys neskelbtini) (privažiuojamasis kelias prie (duomenys neskelbtini) sodybų nuo kelio (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini)) iki (duomenys neskelbtini) nepriklauso Savivaldybei, t. y. kelias nėra įtrauktas į Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą, patvirtintą Savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. S1-39 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“. Vadovaujantis Nekilnojamojo turto registro duomenimis, minėtas privažiavimo kelias kerta privatų žemės sklypą, kuriam 2004 m. birželio 2 d. apskrities viršininko sprendimu nustatytas kelio servitutas (tarnaujantis daiktas), suteikiantis teisę kitiems asmenims eiti, važiuoti ar ginti gyvulius šiuo keliu. Atsižvelgiant į tai, šis kelias nelaikomas Savivaldybės vietinės reikšmės keliu. Savivaldybė neturi teisinio pagrindo organizuoti ir vykdyti nurodyto privažiavimo kelio priežiūros darbų Savivaldybės biudžeto lėšomis, kadangi šis kelias nepriklauso Savivaldybei ir nėra įtrauktas į vietinės reikšmės kelių sąrašą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punktu, viena iš savarankiškųjų Savivaldybės funkcijų yra savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad vietinės reikšmės kelių sąrašus tvirtina savivaldybių tarybos. Į minėtą sąrašą neįtraukti keliai nepriskiriami Savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms. Savivaldybės administracijos Onuškio seniūnija yra gavusi gyventojų prašymų dėl šio kelio būklės. Atsižvelgiant į situaciją ir esant ekstremalioms oro sąlygoms (gausiam snygiui, pustymui), Onuškio seniūnija, esant galimybėms, organizuoja laikino pobūdžio pagalbą – kelią pavalo, siekdama sudaryti sąlygas gyventojams pasiekti savo gyvenamąją vietą. Pažymėtina, kad tokie veiksmai nėra sisteminė kelio priežiūra ir nesukuria Savivaldybei pareigos nuolat prižiūrėti šį kelią.

Tarybos darbuotoja 2026 m. kovo 16 d. telefonu susisiekė su Onuškio seniūne (duomenys neskelbtini), kuri nurodė, kad atsiliepimą Tarybai rengė kartu su Trakų rajono savivaldybės administracija. Taip pat nurodė, kad iki Pareiškėjo namo nėra nutiesto kelio, tik pravažinėtas takas. Seniūnija savo iniciatyva, siekdama padėti gyventojams, kartas nuo karto nuvalo šį taką žiemą.

Lygių galimybių kontrolierė

konstatuoja:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar Pareiškėjas nepatyrė diskriminacijos dėl negalios, Bendrovei nepristačius jam laiškų ir laikraščių. Kitaip tariant, buvo siekiama nustatyti, ar AB Lietuvos paštas, kaip paslaugų teikėjas, tinkamai vykdė pareigą užtikrinti visiems vartotojams vienodas galimybes gauti tas pačias paslaugas, neatsižvelgiant į jų asmenines savybes, šiuo atveju – negalią.

Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos¹ (toliau – Konvencija) 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, pripažįsta, kad prieš įstatymą visi asmenys lygūs ir lygūs pagal įstatymą, taip pat turi teisę į lygiavertę įstatymo apsaugą ir teisę vienodai naudotis įstatymo teikiamomis galimybėmis be jokio diskriminavimo. Valstybės, šios Konvencijos šalys, draudžia bet kokią diskriminavimą dėl negalios ir garantuoja asmenims su negalia vienodą ir veiksmingą teisinę apsaugą nuo diskriminavimo dėl bet kokios priežasties (Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis). Konvencijos 9 straipsnyje „Prieinamumas“ įtvirtinta pareiga valstybėms, šios Konvencijos šalims, siekti, kad asmenys su negalia galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imtis atitinkamų priemonių, užtikrinant asmenims su negalia lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse. Šios priemonės, kurios apima prieinamumo kliūčių ir trukdžių nustatymą ir pašalinimą, *inter alia* taikomos keliams. Be to, pagal Konvencijos 30 straipsnį, valstybės, šios Konvencijos šalys, privalo imtis visų atitinkamų priemonių, kad užtikrintų, kad asmenys su negalia turėtų galimybę patekti į kultūros renginių ar paslaugų vietas (1 dalies c punktas).

Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių komitetas 2014 m. gegužės 22 d. Konvencijos 9 straipsnio „Prieinamumas“ Bendrojoje pastaboje Nr. 2 (toliau – Pastaba) nurodė, jog prieinamumas yra asmenų su negalia gyvenimo savarankiškai ir visapusiško bei lygiateisio dalyvavimo visuomenės gyvenime prielaida. Be fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumo asmenys su negalia neturės lygių galimybių dalyvauti visuomenės gyvenime (Pastabos 1

¹ 2024 m. rugsėjo 27 d. autentiškas vertimas (Vyriausybės kanceliarijos posėdžių skyrius), <https://socmin.lrv.lt/public/canonical/1724900267/3014/JT+asmen%C5%B3+su+negalia+teisi%C5%B3+konvencija.LT.2024.08.27.pdf>

straipsnis). Svarbu, kad prieinamumo klausimas būtų sprendžiamas visais aspektais, apimant fizinę aplinką, transportą, informaciją ir ryšius, taip pat paslaugas. Subjektų, valdančių pastatus, transporto infrastruktūrą, transporto priemones, informaciją ir ryšius, taip pat paslaugas, juridinio asmens statusas ir viešasis ar privatus pobūdis nebeakcentuojami. Visuomenei tiekiamos prekės, produktai ir teikiamos paslaugos turi būti prieinamos visiems, neatsižvelgiant į tai, ar juos / jas valdo ir (arba) tiekia / teikia valstybės institucija, ar privati įmonė. Asmenys su negalia turėtų turėti vienodas galimybes naudotis visomis visuomenei tiekiamomis prekėmis, produktais ir teikiamomis paslaugomis taip, kad būtų užtikrintos veiksmingos bei vienodos galimybės ir gerbiamas jų orumas. Toks požiūris kyla iš draudimo diskriminuoti; prieinamumo galimybių neužtikrinimas turėtų būti laikomas diskriminacija, nesvarbu, ar kaltininkas yra viešasis, ar privatus subjektas. Prieinamumas turėtų būti užtikrintas visiems asmenims su negalia, nepaisant negalios pobūdžio, neišskiriant jų jokiais pagrindais – rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitų įsitikinimų, nacionalinės ar socialinės kilmės, turto, gimimo ar kitokios padėties, teisinės ar socialinės padėties, ar amžiaus. Sprendžiant prieinamumo klausimą reikėtų ypač atsižvelgti į asmenų su negalia lyties ir amžiaus aspektus (Pastabos 13 straipsnis).

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje skelbiama, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs; žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (be kitų, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d., 2019 m. sausio 11 d., 2023 m. spalio 4 d. nutarimai).

Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, jog šio įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Konstitucijoje įtvirtintos asmenų lygybę reglamentuojančios pagrindinės nuostatos yra perkeltos į Lygių galimybių įstatymą, kuris draudžia diskriminaciją šio įstatymo taikymo srityje ne tik dėl konstitucinių nediskriminavimo pagrindų, bet ir dėl kitų žmogaus tapatybės požymių ar priskiriamų savybių, kurios yra įtvirtintos Lygių

galimybių įstatyme. Taip pat šiuo įstatymu siekiama, kad būtų įgyvendintos ir Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, kitų tarptautinių sutarčių nuostatos.

Pagal Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 dalį, diskriminacija – tiesioginė ar netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Tiesioginė diskriminacija Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje apibrėžiama kaip elgesys su asmeniu, kai dėl pirmiau išvardintų pagrindų asmeniui taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui.

Pagal Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 5 dalį, netiesioginė diskriminacija – veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis. Sąlygų nesudarymas negalią turintiems asmenims gauti paslaugas galėtų būti laikomas netiesiogine diskriminacija negalios pagrindu.

Pagal Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme įtvirtintą diskriminacijos sąvoką, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, siekiama nustatyti, ar tam tikras elgesys, teisės norma, praktika galėtų tam tikrą asmenį dėl tam tikro asmens tapatybės požymio (aptariamam atveju – dėl negalios) priversti atsidurti mažiau palankioje padėtyje nei kitas asmuo, neturintis šio požymio.

Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad, įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Tyrimas pradėtas gavus Pareiškėjo skundą, kad Bendrovė nepristato laiškų ir laikraščių adresu (duomenys neskelbtini) Pareiškėjas nurodė, kad Bendrovės darbuotojai laiškų ir laikraščių nepristatymą motyvuoja tuo, kad iki Pareiškėjo gyvenamojo namo nėra kelio. Skunde yra pažymėta, kad Pareiškėjas yra asmuo su negalia, dėl to pats negali nuvykti į Trakų ar Vilniaus pašto skyrių atsiimti jam adresuotų laiškų ir laikraščių. Iš Bendrovės pateiktų paaiškinimų matyti, kad Bendrovės darbuotojai, esant tam tikroms oro sąlygoms (pvz. daug sniego), negali nuvykti iki Pareiškėjo namo ir įteikti jam skirtų laiškų ir laikraščių. Bendrovė pažymėjo, kad tais atvejais, kai tai yra įmanoma, Bendrovės darbuotojas nuvyksta iki Pareiškėjo namo ir įteikia jam skirtus laiškus ir laikraščius. Pareiškėjo skunde nurodyta situacija apima tą laikotarpį, kai takas iki Pareiškėjo namo nebuvo nuvalytas ir Bendrovės darbuotojas negalėjo patekti iki Pareiškėjo namo.

Siekiant tinkamai išnagrinėti situaciją, pirmiausia būtina įvertinti patekimo iki Pareiškėjo gyvenamosios vietos sąlygas. Atliekant tyrimą buvo kreiptasi į Bendrovę, Savivaldybę ir Seniūniją, prašant pateikti informaciją bei paaiškinimus dėl susiklosčiusios situacijos. Tyrimo metu nustatyta, kad iki Pareiškėjo namo nėra nutiesto kelio – yra tik pravažinėtas takas. Šis takas eina per fizinių asmenų privačią nuosavybę, kuriai 2004 m. birželio 2 d. apskrities viršininko sprendimu nustatytas kelio servitutas (tarnaujantis daiktas), suteikiantis teisę kitiems asmenims eiti, važiuoti ar ginti gyvulius šiuo taku. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.114 straipsnio 1 dalį, pareiga tinkamai išlaikyti tarnaujantįjį daiktą tenka servituto turėtojui. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jeigu servitutu naudojasi ir tarnaujančiojo daikto savininkas, ši pareiga tenka abiem subjektams proporcingai naudojimuisi daiktu. Taigi, galiojantis teisinis reguliavimas numato, kad pareiga rūpintis servitutiniu keliu ir užtikrinti tinkamą jo būklę tenka servituto turėtojui arba servituto turėtojui kartu su tarnaujančiojo daikto savininku. Atsižvelgiant į tai, tinkamos privažiavimo infrastruktūros užtikrinimas iki Pareiškėjo gyvenamosios vietos nepriskirtinas Bendrovės atsakomybei.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pašto įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, pašto paslaugų teikėjas turi pareigą registruotąsias pašto siuntas pristatyti gavėjui arba kitam asmeniui, kuriam gavėjas pavedė atsiimti pašto siuntą, o kitas pašto siuntas įdėti į gaunamųjų laiškų dėžutes ar pristatyti kitu būdu. Nepavykus pašto siuntų pristatyti gavėjui, pašto paslaugų teikėjas privalo šias siuntas saugoti vieną mėnesį (Lietuvos Respublikos pašto įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 5 punktas). Pagal Pašto paslaugų teikimo taisyklių 7 dalį ([Pašto paslaugų teikimo taisyklės](#)), korespondencijos siuntų ir pašto siuntinių pristatymas vykdomas per laiškinką, pašto siuntos atsiimamos pašte. Pašto

paslaugų teikimo taisyklių 7.1.1.1.1 punkte nurodoma, kad paprastosios, sekamos korespondencijos siuntos, gavimo pranešimai ir kt. pristatomi gavėjams į tvarkingas gaunamųjų laiškų dėžutes, pašto dėžutes, pašto siuntų dėžes nereikalaujant parašo. Šių taisyklių 7.1.1.1.2 punkte nurodoma, kad registruotosios, įvertintosios korespondencijos siuntos pristatomos gavėjui nurodytu adresu vieną kartą ir įteikiamos pasirašytinai, o jei gavėjo nerandama – korespondencijos siunta gali būti įteikiama pilnamečiui šeimos nariui arba gavėjo įgaliotam asmeniui. Nepavykus pristatyti registruotosios / įvertintosios korespondencijos siuntos, pašto siuntinio, gavėjas apie gautą pašto siuntą informuojamas Siuntos gavimo pranešimu, pristatomu į gavėjo gaunamųjų laiškų dėžutę, pašto siuntų dėžę, el. paštu arba SMS žinute (Pašto paslaugų teikimo taisyklių 7.1.1.1.4 punktas).

Kaip matyti, pareiga pristatyti pašto siuntą tenka pašto paslaugų teikėjui, tačiau ši pareiga nėra absoliuti – pašto siuntos turi būti pristatomos tik tiek, kiek tai yra objektyviai įmanoma. Tais atvejais, kai dėl objektyvių aplinkybių (pvz., nepravažiuojamo ar nesančio kelio, kitų fizinių ar techninių kliūčių) siuntos pristatymas negali būti užtikrintas, pašto paslaugų teikėjas privalo imtis protingų veiksmų informuoti gavėją ir sudaryti galimybę siuntą atsiimti kitu būdu.

Kaip jau buvo minėta, Bendrovės darbuotojas negalėjo Pareiškėjui pristatyti laiškų ir laikraščių dėl to, kad takas iki Pareiškėjo namo buvo nepravažiuojamas dėl objektyvių priežasčių. Bendrovė nurodė, kad esant nepalankioms oro sąlygoms (palijus ar pasnigus) lengvasis transportas iki Pareiškėjo namo nepravažiuoja, o sunkiasvorės technikos Bendrovė neturi. Bendrovė taip pat pažymėjo, kad iš esmės pašto paslaugos Pareiškėjo pirmiau minėtu adresu yra teikiamos, kai tą objektyviai galima padaryti – 2025 m. lapkričio, gruodžio ir 2026 m. sausio mėnesiais Pareiškėjui iš keturių jo vardu ir adresu gautų siuntų buvo pristatytos trys siuntos, o viena registruotoji korespondencijos siunta buvo įteikta pašte.

Vadovaudamasi pirmiau išdėstytomis aplinkybėmis, Tarnyba daro išvadą, kad Bendrovė neatsisako vykdyti savo, kaip pašto paslaugų teikėjos, pareigų. Nustatyta, kad iki Pareiškėjo gyvenamosios vietos nėra nutiesto kelio – yra tik pravažinėtas takas, kurio priežiūra galimai nėra tinkamai užtikrinama asmenų, kuriems priklauso ši pareiga (pvz., nevalomas sniegas). Dėl to Bendrovės darbuotojai tam tikromis oro sąlygomis objektyviai negali patekti iki Pareiškėjo namo. Tarnybos vertinimu, šios aplinkybės laikytinos objektyviomis ir nuo Bendrovės valios nepriklausančiomis, todėl jos lemia, kad Bendrovė ne visais atvejais turi realią galimybę pristatyti Pareiškėjo adresu siunčiamas pašto siuntas. Atsižvelgiant į tai, reikalavimas bet kokiomis sąlygomis

užtikrinti pašto siuntų pristatymą į Pareiškėjo gyvenamąją vietą, nepaisant netinkamų kelio sąlygų, būtų neproporcingas ir nepagrįstai perkeltų infrastruktūros trūkumų naštą pašto paslaugų teikėjui.

Pažymėtina, kad tais atvejais, kai pašto siuntos nepavyksta įteikti gavėjui, pašto paslaugų teikėjui kyla pareiga apie tai tinkamai informuoti gavėją ir sudaryti realią galimybę siuntą atsiimti kitais būdais. Savo paaiškinimuose Bendrovė nurodė, kad Pareiškėjui buvo siūloma įrengti gaunamųjų laiškų dėžutę prie pagrindinio kelio, ties sodybos įvažiavimu, taip pat suteikti įgaliojimą kitam asmeniui, kuris galėtų Pareiškėjo vardu atsiimti siuntas ar spaudą Trakų pašte ir jas perduoti gavėjui. Papildomai pažymėtina, kad Trakų rajono savivaldybės administracija nurodė, jog Pareiškėjo nuosavybės teise priklausančiame gyvenamajame name gyvenamąją vietą yra deklaravę ir kiti pilnamečiai asmenys (jo sūnus ir (duomenys neskelbtini)). Tai reiškia, kad objektyviai egzistuoja galimybė organizuoti pašto siuntų atsiėmimą per kitus asmenis, pasinaudojant Bendrovės pasiūlytomis alternatyvomis. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Bendrovė ėmėsi protingų priemonių užtikrinti Pareiškėjui galimybę gauti pašto siuntas kitais būdais, kai jų pristatymas į gyvenamąją vietą dėl objektyvių priežasčių yra sudėtingas ar neįmanomas.

Diskriminacija nustatoma tuomet, kai asmuo atsiduria blogesnėje padėtyje būtent dėl tam tikro Lygių galimybių įstatyme nustatyto pagrindo, šiuo atveju – negalios. Tyrimo metu nenustatyta, kad Bendrovė nevykdytų savo, kaip paslaugų teikėjos, pareigų. Laiškų ir laikraščių nepristatymą Pareiškėjui lėmė objektyvios, nuo Bendrovės nepriklausančios aplinkybės, o ne Pareiškėjo negalia.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, formuodamas teismų praktiką dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) normų, reglamentuojančių įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą, aiškinimo bei taikymo, ne kartą yra pažymėjęs, kad įrodymų vertinimas pagal CPK 185 straipsnį reiškia, jog bet kokios informacijos įrodomąją vertę nustato teismas pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku ir objektyviu aplinkybių, kurios buvo įrodinėjamos proceso metu, išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymais. Pagal CPK 176 straipsnio 1 dalį, įrodinėjimo tikslas – tai teismo įsitikinimas, pagrįstas byloje esančių įrodymų tyrimu ir įvertinimu, kad tam tikros aplinkybės, susijusios su ginčo dalyku, egzistuoja arba neegzistuoja, t. y. faktą galima pripažinti įrodytu, jeigu byloje esančių įrodymų, kuriuos visapusiškai įvertino teismas, pagrindu susiformuoja teismo įsitikinimas, kad faktas buvo. Įrodinėjimo proceso baigiamasis etapas yra įrodymų įvertinimas. Įvertindamas įrodymus, teismas turi įsitikinti, ar pakanka įrodymų reikšmingoms bylos aplinkybėms nustatyti, ar tinkamai šalims buvo paskirstyta įrodinėjimo pareiga, ar įrodymai turi ryšį su įrodinėjimo dalyku, ar jie leistini,

patikimi, ar nebuvo pateikta suklastotų įrodymų, ar nepaneigtos pagal įstatymus nustatytos prezumpcijos, ar yra prejudicinių faktų; taip pat reikia įvertinti kiekvieną įrodymą ir įrodymų visetą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. vasario 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-98/2008; 2010 m. liepos 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2010).

Vadovaujantis išdėstytu, konstatuotina, kad nėra duomenų, leidžiančių teigti, jog Bendrovė nevykdė arba netinkamai vykdė paslaugų teikėjo pareigas, numatytas Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a :

1. Pripažinti skundą nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytiems pažeidimams.
2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją ir AB Lietuvos paštą.

Sprendimas per 1 (vieną) mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Regiono apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Birutė Sabatauskaitė